

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1998/21
KARAR NO : 1998/23

ÖZET: POAŞ'de sözleşmeli statüde çalışmakta iken emekli olan personele işsonu tazminatı ödenmemesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın idari yargı yerinde görülmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Eşref Süslü
Vekili : Av. Yıldız Özer
Davalı : Petrol Ofisi A.Ş. Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. Nevzat Türköz, Av. M. Kemal Şencan,
Av. Vedat Tanrıkulu

O L A Y : Petrol Ofisi A.Ş. Ankara Bölge Müdürlüğünde sözleşmeli statüde çalışmakta iken kendi isteği ile 17.1.1995 tarihinde emekliye ayrılan davacı, Petrol Ofisi Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesinde ödenmesi öngörülen işsonu tazminatının ödenmemesine ilişkin işlemin iptali ile sözkonusu işsonu tazminatının yasal faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle 13.2.1995 tarihinde idari yargı yerine dava açmıştır.

ANKARA 3. İDARE MAHKEMESİ ; 12.4.1995 gün ve 1995/189-858 sayı ile, 3291 sayılı Yasanın 13. maddesine göre özelleştirilen Şirketin, ana sözleşmesinin Türk Ticaret Yasası çerçevesinde düzenlenmiş olması sonucu özel hukuk hükümlerine tabi kılındığı; davalı Şirket üzerindeki kamusal denetimin varlığının, Türk Ticaret Yasası kapsamında faaliyetini engelleyici nitelik taşımadığı; Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin dayanaklarından birisi olan 418 sayılı KHK.nin Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olması nedeniyle anılan Yönetmeliğin özel hukuk kurallarını içeren bir nitelik kazandığı ve sözkonusu işsonu tazminatının da 1475 sayılı Yasanın Ek-2. maddesinde sözü edilen kıdem tazminatı niteliğinde bir ödeme olduğu; dolayısıyla, özel hukuk tüzel kişisi niteliğini kazanmış bir kurumdan emekli olan davacının işsonu tazminatı isteminden kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümünün 5521 sayılı İş Mahkemeleri Yasasının 1. maddesine göre adli yargı yerine ait bulunduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden reddetmiş; karar temiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı, bu kez, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, 116.094.000.- lira tutarındaki işsonu tazminatına ilişkin alacağı-
nın, emeklilik tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline hükmedilmesi istemiyle adli yargı yerine 29.9.1995 tarihinde dava açmıştır.

ANKARA 5. İŞ MAHKEMESİ ; 7.3.1996 gün ve E.1995/3944, K. 1996/97 sayı ile, Petrol Ofisi A.Ş.nin, 233 sayılı KHK.ile kurulmuş olan Türkiye Petrolleri A.O.nın bağlı ortaklığı iken, 3291 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Bakanlar Kurulu kararı ile özelleştirilmesi-
ne karar verildiği; özelleştirilen veya özelleştirme kapsamına alınan teşekküllerde sözleşmeli veya kapsam dışı personel statüsünde çalışanların kurumları ile olan ilişkilerinden doğan uyuşmazlıkların idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar da temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacının 8.5.1998 tarihinde kayda giren dilekçesi üzerine adli ve idari yargı dosyaları, Ankara 5. İş Mahkemesi Hakimliğinin 8.5.1998 günlü, 1995/3944 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiş olup, böylece adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde öngörülen şekilde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş bulunmaktadır.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Mustafa Bumin'in Başkanlığında, Üyeler: O.Hulusi Mustafaoğlu, M. Salim Özer, Nursel Aymakoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr. Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılımlarıyla yapılan 6.7.1998 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa Yeğenoğlu'nun davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Erdoğan Güneş ile Danıştay Savcısı Tülin Özdemir'in davanın çözümünün idari yargının görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

...../.....

Dava, sözleşmeli statüde çalışmakta iken emekli olan davacıya Kurum Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesinde ödenmesi öngörülen işsonu tazminatının ödenmemesine ilişkin işlemin iptali ile sözkonusu tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

233 sayılı KHK. hükümlerine tabi bir İktisadi Devlet Teşekkülü olan Türkiye Petrolleri A.O.nun "Bağlı Ortaklığı" olarak kurulan ve daha sonra 399 sayılı KHK.ye ekli cetvellerde yer alarak bu KHK.ye tabi kılınmış bulunan Petrol Ofisi A.Ş.nin, Bakanlar Kurulu Kararı ile 3291 sayılı Yasanın 13. maddesine göre özelleştirilmesine karar verilmiş; aynı Yasanın 14. maddesinin (b) bendine göre, özelleştirilmesine karar verilen teşekkül, kuruluş, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve işletme birimlerinin sermayelerindeki kamu payı %50 nin altına düşüncüye kadar kuruluşu, faaliyetleri, organları, yönetimi ve denetimi ile diğer hususlar hakkında karar vermeye Yüksek Planlama Kurulu yetkili kılınmış; bu yetkiye dayanılarak Yüksek Planlama Kurulunun 18.2.1991 günlü 91/6 sayılı kararıyla Petrol Ofisi A.Ş. Ana Sözleşmesi kabul edilmiştir.

Özelleştirme ile ilgili ayrıntılı düzenlemeler getiren ve 27.11.1994 günlü, 22124 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine Ve Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 22. maddesinde, özelleştirme programına alınan, özelleştirilen, faaliyeti durdurulan, küçültülen, kapatılan veya tasfiye edilen kuruluşlarda çalışan 657 sayılı Yasaya tabi personel ile kapsam dışı personel dahil, sözleşmeli personelin "kamu personeli" olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Yukarıdan beri açıklandığı üzere, Petrol Ofisi A.Ş. Özelleştirme sürecine girmiş olmakla birlikte henüz satışı tamamlanmamış ve sermayesindeki kamu payı çoğunlukta bulunan "kamu kurumu" niteliğinde bir kuruluş olup, davacı da statüsü itibariyle adı geçen Kurumda asli ve sürekli kamu hizmeti gören ve 4046 sayılı Yasada açıkça belirtilmiş olan bir "kamu personeli"dir.

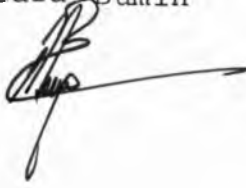
Bir kamu kuruluşu olduğu çekışmesiz bulunan Petrol Ofisi A.Ş tarafından yöntemine uygun olarak yürürlüğe konulan Petrol Ofisi Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesine göre, maddede belirtilen koşulların varlığı halinde ödenmesi öngörülen işsonu tazminatının ödenmesine ilişkin bulunan ve iptal davasına konu edilen olumsuz tasarrufun da idari bir işlem niteliğini taşıdığı kuşkusuzdur.

Belirtilen tüm bu hususlar ile Uyuşmazlık Mahkemesinin 1.3.1996 günlü, 22567 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 22.1.1996 günlü, E.95/1, K.96/1 sayılı kararıyla; özelleştirme kapsamında bulunan Kamu İktisadi Teşebbüslerindeki sözleşmeli statüde çalışan personelin kurumları ile olan ilişkilerinden doğan anlaşmazlıkların çözüm yerinin idari yargı olduğuna ve konunun 2247 sayılı Yasanın 30. maddesi uyarınca bu doğrultuda ilke kararına bağlanmasına karar verilmiş bulunması karşısında, uyuşmazlığa konu edilen davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

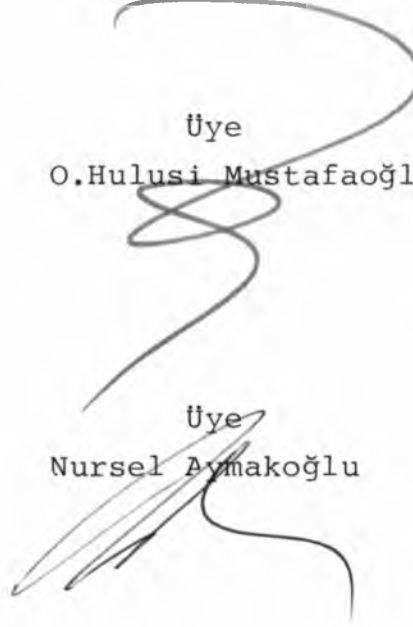
Açıklanan nedenlerle, Ankara 3.İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre, davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 3. İdare Mahkemesinin 12.4.1995 günlü, E.1995/189, K.1995/858 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 6.7.1998 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

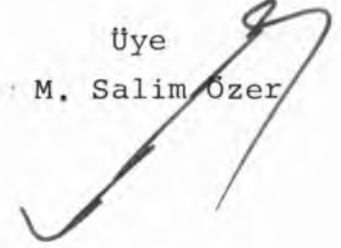
Başkan
Mustafa Bumin

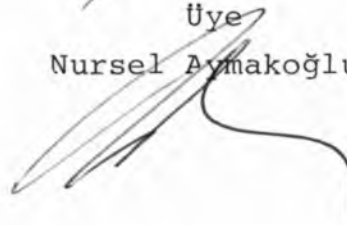
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
M. Salim Özer

Üye
Nursel Ayımaoğlu

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Dr. Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

